U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **I. B.**, zastoupen JUDr. Jiřím Burešem, advokátem se sídlem Dukelských hrdinů 471/29, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2017, č. j. OAM-284/ZA-ZA14-ZA08-PD1-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2018, č. j. 4 Az 18/2017 - 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 10. 2014 byla žalobci udělena doplňková ochrana dle § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) za účelem sloučení rodiny jakožto rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany (nezletilé dcery) na dobu 24 měsíců. Důvody hodné zvláštního zřetele shledal žalovaný ve skutečnosti, že žalobce o svou nezletilou dceru pečoval a byli na sobě materiálně, sociálně a emocionálně závislí.

[2] Rozhodnutím ze dne 13. 2. 2017 neprodloužil žalovaný žalobci doplňkovou ochranu podle § 53a odst. 4 zákona o azylu. Žalobce již přes rok nesdílel s dcerou společnou domácnost, dcera byla svěřena do péče matky, která o ni pečuje a zjišťuje veškeré její potřeby. Žalobce se s dcerou setkával pouze příležitostně během víkendů. Žalobce byl nadto z bytu, v němž bydlí jeho dcera s matkou, vykázán Policií ČR. Žalovaný proto uzavřel, že pominuly důvody, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana.

[3] Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Městského soudu v Praze, který žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozhodnutí městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Kasační stížnost je dle stěžovatele přijatelná, neboť městský soud zásadně pochybil při výkladu hmotného a procesního práva a nerespektoval ustálenou soudní judikaturu stran doplňkové ochrany a osob tzv. vnitřně přesídlených v rámci Ukrajiny.

[5] Stěžovatel namítá, že realizace výchovy jeho dcery na dálku by výrazně ohrozila její kvalitu. Stěžovatel nepopírá rodinné problémy a konflikty s matkou dcery, ty však vycházely z matčiny problematické výchovy dcery. Ačkoliv dcera byla svěřena do péče matky, následně došlo ke změně poměrů. Dcera byla usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4, č. j. 0 P 223/2016-107, z péče matky odebrána a umístěna do péče zařízení Klokánek, kde ji stěžovatel pravidelně navštěvuje a má zájem řešit možnost péče o dceru soudní cestou.

[6] Stěžovatel dále namítá, že soud se řádně nevypořádal s podmínkami pro prodloužení doplňkové ochrany, zejména s ohledem na námitku problematiky osob vnitřně přesídlených v rámci Ukrajiny, kterou je stěžovatel konkrétně dotčen. Ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu je založeno na klauzuli *rebus sic stantibus*, tedy zásadní či podstatné změně rozhodných okolností. Stěžovatel poukazuje na korespondující právní úpravu obsaženou v čl. 16 odst. 1 a 2 nové kvalifikační směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU a uvádí, že § 53a odst. 4 zákona o azylu je třeba interpretovat eurokonformně tak, že trvají-li důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v § 17a zákona o azylu, ministerstvo na žádost doplňkovou ochranu prodlouží. Závěr o tom, že důvody vedoucí k přiznání doplňkové ochrany již netrvají, musí být opřen o koherentní, přezkoumatelnou a logickou argumentaci založenou na detailní znalosti aktuálních poměrů v zemi původu a jejich srovnání se stavem, který byl hodnocen jako odůvodňující přiznání doplňkové ochrany.

[7] K problematice vnitřní ochrany odkazuje stěžovatel na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74, a kritéria v těchto rozsudcích formulovaná jako rozhodná pro posouzení možnosti využití vnitřní ochrany. Stěžovatel namítá, že tato kritéria nesplňuje. I v napadeném rozsudku se konstatuje, že vnitřně vysídlené osoby čelí sociálním a ekonomickým obtížím. Stěžovatel v průběhu předchozích řízení vznášel námitky stran jeho konkrétních potíží souvisejících s jeho vysídlením z Krymu, možností obstarat si ubytování, jeho etnickým původem coby etnického Rusa, resp. osoby rusky mluvící, s jeho diskriminací na trhu práce na Ukrajině, a s jeho umístěním do tábora pro uprchlíky v Kyjevě. Tyto faktické problémy v případě jeho návratu na Ukrajinu městský soud

v rozsudku řádně neposoudil podle § 14a zákona o azylu. Proto stěžovatel považuje rozsudek za nepřezkoumatelný.

[8] Rozsudek dle stěžovatele přehlíží skutečnost, že žalovaný neunesl důkazní břemeno ve vztahu k zákonnému důvodu pro neprodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný byl povinen prokázat, že na Ukrajině došlo i v otázce vnitřního přesídlení ke změně trvalé povahy, která by odůvodnila možnost dosažení vnitřní ochrany stěžovatele na území Ukrajiny. S tím koresponduje skutečnost, že v napadeném rozsudku, resp. rozhodnutí žalovaného, absentuje odůvodnění faktické realizovatelnosti přesídlení stěžovatele a jeho možnosti dosáhnout zejména na sociální dávky a služby určené pro vnitřně vysídlené osoby.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti shrnul průběh správního řízení, důvody pro udělení doplňkové ochrany stěžovateli v roce 2014 a důvody pro její neprodloužení vyplývající z rozhodnutí. Žalovaný upozornil, že posouzení důvodů hodných zvláštního zřetele, je otázkou správního uvážení správního orgánu. Dále uvedl, že stěžovatel má možnost k úpravě svého dalšího legálního pobytu v České republice využít institutů, které mu nabízí zákon o pobytu cizinců.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá pochybení soudu při výkladu práva a nerespektování ustálené judikatury. Nejvyšší správní soud se zabýval důvody přijatelnosti kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[13] K prvnímu okruhu námitek vztahujícímu se ke vztahu stěžovatele s jeho nezletilou dcerou Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná o okolnosti, které nastaly až po rozhodnutí žalovaného o neprodloužení doplňkové ochrany za účelem sloučení, žalovaný je tedy nemohl nijak zohlednit. V posuzované věci se uplatní obecné pravidlo § 75 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soudy provádějí přezkum napadeného rozhodnutí na základě skutkového a právního stavu existujícího v době vydání správního rozhodnutí. Článek 46 odst. 3

směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, podle kterého má soud ve věci mezinárodní ochrany provádět úplné a *ex nunc* posouzení skutkové i právní stránky, na nyní posuzovanou věc nedopadá, protože doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu není institutem unijního práva, který by byl upraven ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany. Informace tvrzené stěžovatelem proto nejsou v nynějším řízení relevantní a Nejvyšší správní soud je nemohl žádným způsobem reflektovat. Domnívá-li se stěžovatel, že v jeho věci došlo k podstatné změně okolností, má možnost podat opakovanou žádost o mezinárodní ochranu dle § 11a zákona o azylu.

[14] Stěžovatel dále namítá, že posouzení důvodů pro prodloužení doplňkové ochrany je třeba provádět optikou klauzule podstatné změny okolností a že žalovaný neunesl důkazní břemeno, neboť neprokázal, že na Ukrajině došlo ke zlepšení situace týkající se možnosti vnitřního přesídlení. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na svou judikaturu týkající se prodlužování doplňkové ochrany. Trvají-li důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v § 17a zákona o azylu, ministerstvo na žádost osoby požívající doplňkové ochrany, doplňkovou ochranu i opakovaně prodlouží (srov. rozsudek ze dne 21. 4. 2010, č. j. 3 Azs 8/2010 – 75). Meritem rozhodnutí podle § 53a zákona o azylu je posouzení, zda situace v zemi původu znamená pro cizince hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Tuto skutečnost je správní orgán povinen při každé žádosti o prodloužení doplňkové ochrany hodnotit (srov. rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 – 57, či usnesení ze dne 31. 8. 2009, č. j. 7 Azs 59/2009 – 124). Správní orgán zkoumá zejména, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se naopak situace v domovském státě stabilizovala a tato změna je natolik významná a má trvalou povahu, že odůvodňuje zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (srov. usnesení ze dne 4. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017 – 41).

[15] V nyní projednávané věci však nebylo důvodem udělení doplňkové ochrany nebezpečí vážné újmy dle § 14a, nýbrž sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu. V rozhodnutí z roku 2014 žalovaný odůvodnil, z jakého důvodu u stěžovatele neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V nynějším řízení proto nebylo jeho úkolem prokazovat podstatnou změnu okolností ve vztahu k tomuto ustanovení. Žalovaný v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu hodnotil, zda trvají důvody, pro které byla stěžovateli udělena doplňková ochrana dle § 14b zákona o azylu. Zároveň se vypořádal s tvrzeními, která stěžovatel uvedl jako důvody pro prodloužení doplňkové ochrany týkající se špatné bezpečnostní situace na Ukrajině a na Krymu. Žalovaný nedospěl k závěru, že by stěžovateli v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, což doložil podklady, které v průběhu správního řízení shromáždil.

[16] Tento závěr dále přezkoumal městský soud a to ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o azylu. K otázce vnitřního přesídlení městský soud uvedl, že přestože

vnitřně vysídlené osoby čelí obtížím sociálním a ekonomickým, jak potvrzuje Zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 3. 3. 2016, nedochází k takovým zásahům, aby vnitřně vysídleným osobám nebyla garantována záruka minimálního standardu lidských práv. Stěžovatel nepatří k znevýhodněným minoritám, navíc již nemá v péči nezletilou dceru, s níž by bylo přesídlení náročnější. V uprchlickém zařízení v Kyjevě již stěžovatel jednou pobýval, a jak sám uvedl, jeho potíže tam byly menší, než měl na Krymu. Dále soud konstatoval, že ze shromážděných podkladů nevyplývá systémovost negativních reakcí místních Ukrajinců, na které stěžovatel upozorňoval, ani podíl veřejné moci na nich. Pouhé blíže nespecifikované „nehezké“ chování nemůže být posouzeno jako důvodné obavy z pronásledování či skutečné nebezpečí vážné újmy. Závěrem městský soud odkázal na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu, ve které možnost vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny uznává.

[17] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedené rekapitulace neshledal, že by městský soud posuzoval případ v rozporu s ustálenou judikaturou. Stejně tak se městský soud v napadeném rozsudku vyjádřil k námitkám, které stěžovatel v žalobě uváděl. Poukázal přitom na výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a důkazy, tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající hmotněprávní normy. Rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud se nedopustil tvrzeného pochybení, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a kasační stížnost proto odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.
[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu